

A ZALACSA NYI
CSÁNY LÁSZLÓ ÓVODA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA
2019.

Tartalom

- I. Bevezető
 - Helyzetkép
- II. Gyermekkép, Óvodakép
 - Gyermekkép
 - Óvodakép
- III. Az óvodai nevelés feladatai
 - Az egészséges életmód alakítása
 - Az érzelmi nevelés, az erkölcsi és a közösségi nevelés
 - Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása
- IV. Az óvodai élet megszervezésének elvei
 - Személyi feltételek
 - Tárgyi feltételek
 - Az óvodai élet megszervezése
 - Az óvoda kapcsolatai
- V. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai
 - Játék
 - Vers, mese
 - Ének, zene, énekes játék
 - Rajzolás, mintázás, kézi munka
 - Mozgás
 - A külső világ tevékeny megismerése
 - Munka jellegű tevékenységek
 - Tanulás
- VI. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére
- VII. Legitimációs záradék
- VIII. Érvényességi rendelkezések
- IX. 1.sz. Melléklet
- X. 2.sz. Melléklet
- XI. Felhasznált irodalom

„Olyannak kell szeretni őt, amilyen- így fejlődik majd legjobban.”

(Benjamin Spock)

A programot készítő óvodapedagógusok:

Jagicza Attiláné

Pénzes Györgyi

Jelen módosítás alapja a

2011. évi CXCV. Törvény a Nemzeti Köznevelésről,

363/2012 (XII.17.) Kormány rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról.

I. BEVEZETŐ

Pedagógiai programunk elkészítésében, alapnak tekintettük, az Óvodai nevelés országos alapprogramját, mely épít a hazai óvodai neveléstörténet értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára.

Célunk:

- A gyermeki személyiség, szeretetteljes légkörben való teljes kibontakoztatása, védelme.
- A gyermeki jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartása.
- Egyenlő hozzáférés biztosítása, mely hozzájárulhat a kezdeti szociokulturális hátrányok leküzdéséhez, s ezzel a - már óvodában látható- induló különbségek csökkentésére.
- A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. Szeretnénk kiegészítő, segítő szerepet vállalni a gyermekek nevelésében, hiszen tudjuk és érezzük, hogy nagy szükség van az óvodai környezet jótékony hatására nemcsak a nevelés, de a gondozás terén is. Komoly lehetőségünk van az érzelmi, értelmi nevelésben.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, segítése, szakemberek bevonásával.

Helyzetkép:

Óvodánk épülete 1974-ben egészségügyi létesítménynek épült, majd átalakítással 1 csoportos óvodát alakított ki az akkori Községi tanács. 1979-ben bővítéssel 2 csoportos óvodává fejlesztették.

Az óvoda épületében működik a központi konyha, mely az általános iskola, ÖNO, és az óvoda étkezését biztosítja, a konyhát magánvállalkozó üzemeltette. Ma már csak melegítő konyhaként működik, az ételt Bükrről kapjuk.

Az 50 férőhelyes óvodánkban bővítési lehetőség nincs, mivel az épület minden oldalról be van építve.

2008 nyarán megtörtént a mosdók felújítása, a nyílászárók cseréje.

2009 nyarán, ill. őszén pedig a külső homlokzat szigetelése, színezése és a teljes tetőszerkezet felújítása. Megtörtént a kisebbik csoportszobában a parkettázás a műanyag burkolat helyett.

Így igazán szép, esztétikus és higiénikus környezetben végezhetjük a nevelőmunkát.

Nagyon fontosnak tartottuk nemcsak nevelési, de egészségügyi szempontból is ezek megvalósulását, melyet a Fenntartó pályázat és önerő útján meg is valósított.

2010 áprilisában, pedig régi, dédelgetett vágya vált valóra nemcsak az óvodásainknak, de az egész falu gyermekeinek, amikor átadták az óvodával szemben azt a gyönyörű játszóteret, amely minden gyermek álma lehetne.

Régi tervünk teljesült, hiszen a rossz állapotban lévő öltöző szekrényeink cseréje is megvalósult.

2014 nyarán a felnőtt mosdó felújítására került sor.

2015 nyarán a lépcső került felújításra.

2016. július 15-én adták át az OVI-FOCI pályát, mely óriási változás és lehetőség az egészséges életmódra nevelés terén. A labdajátékok alapjainak elsajátítására van itt lehetősége a gyerekeknek, de a szabad mozgásra is helyet biztosít számunkra. Tornaszoba hiányában nagyon jó lehetőség, a mozgásos kezdeményezések lebonyolítására.

A nagyobb csoportszobában sikerült az asztalokat, székeket felújítani, szép új polccal gazdagodott a csoport, a szőnyeg is megújult.

Óvodánk a község és a hozzátartozó társközségek (Tilaj, Ligetfalva, Almásháza) minden óvodáskorú gyermekét fogadja.

A csökkenő gyermeklétszámra való tekintettel 2017. július 1-től, óvodánk egycsoportos óvodaként működik, a Zalacsány község Önkormányzat Képviselő-testületének döntése alapján.

Szakmailag önállóan látja el feladatait.

Nyitva tartásunk alkalmazkodik a szülők igényeihez. A szomszéd, ill. távolabbi faluból érkezőket a buszról kísérjük az óvodába, és délután vissza a buszmegállóba.

II. GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

Gyermekekép

„Lelkünket teljesen be kell töltenie a gyermeknek, mint ahogyan a tudomány emberét kutatásai, a művészt a műve teljesen betöltik.”

(Ellen Key)

A gyermek,- akit ránk bízta a szülők, mert megbíznak bennünk, hogy mi szeretjük és neveljük- egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre.

Minden gyermek egyedi és megismételhetetlen, fejlődő személyiség. Fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

Tehát nincs két egyforma gyermek, sőt két gyermeket, ha egyformán nevelnénk, sem lenne azonos a hatás. Talán éppen ez a nevelés nehézsége, de egyben csodája is.

Itt nincs előre elkészített recept, csak lehetőségek, melyek megvalósulhatnak, ha szeretjük és ismerjük neveltjeinket.

Szeretnünk és ismernünk kell ahhoz, hogy fel tudjuk ismerni

életkori szakaszonként és egyénenként változó testi és lelki szükségleteiket.

Személyiséglapot vezetünk gyermekeinkről. Melynek célja, a gyermeki személyiség minél jobb megismerése, annak érdekében, hogy segíthessük fejlődését, észrevegyük, ha problémával küzd. Fontos, hogy a szülőkkel is beszéljünk gyermekük személyiségfejlődéséről.

Mivel gyermekeink eltérő szociokulturális háttérrel rendelkeznek, eltérő családi környezetből érkeznek, biztosítanunk kell számukra az egyéni fejlődés, fejlesztés lehetőségét.

A gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszünk, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférés lehetőségét.

Szeretnénk a gyermekek egészséges fejlődését segíteni: testi, lelki, mentális és szociális téren egyaránt.

Célunk a sokoldalú, harmonikusan fejlett személyiségű, jó szándékú, toleráns gyermekek nevelése.

Arra törekszünk, hogy őszinte, érdeklődő, vidám, kedves gyermekek legyenek. Őrizzék meg természetes kíváncsiságukat, óvják – védjék, alakítsák környezetüket. Bontakozzék ki kreativitásuk.

Tiszteljék egymást és a felnőtteket, a másságot fogadják el, alakuljon helyes énképük. Mivel a gyermeki személyiség kibontakoztatásában nagy szerepe van a személyi és tárgyi környezetnek, arra kell törekednünk, hogy a gyermekeket szeretetteljes légkör és esztétikus környezet vegye körül.

Óvodakép

Az óvoda a közoktatási rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelést kiegészítve, kötelező, a gyermek három (lehetséges, két és fél éves) éves korától az iskolába lépésig.

Biztosítjuk a gyermekek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit.

Az óvoda funkciói

Óvó- védő funkció:

Mely segíti a gyermek óvodába kerülését, az egészsége figyelemmel kísérését, az egészségügyi vizsgálatok biztosítását, a gyermekbalesetek megelőzését, a gyermek adatainak védelmét, a szakszolgálatok szervezését, melyek a gyermek fejlesztésében működnek közre.

Életkorának megfelelő napirendet alakítunk ki, mely az egészséges életmód kialakításában segít.

Részt vállalunk abban, hogy életkorának megfelelő, egészséges étrendben legyen része.

Higiénikus, tiszta környezetet biztosítunk.

Életkorának megfelelő tárgyi környezet kialakítására törekszünk.

Szociális funkció:

A gyermek az óvodába lépéssel, a családi nevelés kiegészítőjeként, közösségi élményben részesül.

Nevelő- személyiségfejlesztő funkció:

Mely által olyan személyiségvonások fejlődnek, amelyek szükségesek a gyermek iskolai közösségbe való beilleszkedéséhez, környezettudatos magatartás kialakulásához.

Óvodai nevelésünk célja, az óvodás korú gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődése, a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítése, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

Gondot fordítunk a sajátos nevelési igényű gyermekek gondozására is.

Az óvodai nevelésben alapelvünk, hogy a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.

Nevelésünk lehetővé kell, hogy tegye, elő kell, hogy segítse a gyermekek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakozását.

Minden pedagógiai intézkedésünknek, melyet a nevelés során alkalmazunk, a gyermek személyiségéhez kell igazodni.

Azért, hogy ezek az alapelvek megvalósuljanak, óvodai nevelésünk gondoskodik:

- A gyermeki szükségletek kielégítéséről
- Az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről
- A testi, a szociális, és az értelmi képességek egyéni és életkor specifikus alakításáról
- Az életkornak, fejlettségnek megfelelő, és közösségben végezhető tevékenységekről.
- Egyik legfontosabb, hogy a mással nem helyettesíthető játékra biztosítsunk megfelelő helyet, időt és eszközöket.
- Megfelelő műveltség tartalmak közvetítéséről, melyek igazodnak a gyermek életkorához és egyéni képességeihez.
- Az egészséges fejlődéshez és fejlesztéshez szükséges személyi és tárgyi környezetről.
- Törekszünk, a gyermekek differenciált fejlesztésére.

A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekeknek biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (amennyiben lesz ilyen) gyermekei számára biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmét.

III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az óvodai nevelés általános feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- Az egészséges életmód kialakítása,
- Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés
- Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Az egészséges életmód alakítása

Az óvodás korban kiemelt jelentőségű, az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének kialakítása.

Az óvodai nevelés feladata a gyermek testi fejlődésének elősegítése. Mivel a gyermek érdeke mindenekfelett áll, ebbe beletartozik:

- A gyermekek gondozása és testi szükségleteinek kielégítése. Nemcsak azért, mert ez a gyermek alapvető joga, hanem azért is, mert csak úgy lesz képes egyéb tevékenységekre. A testi szükségleteken belül fontos szem előtt tartanunk a gyermek igényét, a megfelelő mennyiségű és minőségű táplálkozásra, pihenésre, alvásra, tisztálkodásra, és a mozgásra. Biztosítanunk kell ezek megvalósulásához az objektív feltételeket, mint hely idő eszköz, és a szubjektív feltételeket, mint a jó légkör élmények, minták, személyi feltételek, módszerek. S számíthatunk, a szükségletek kielégítése során, az egészséges életmód, mint érték beépülésére, és szokásainak alakulására, kialakulására. (pl. számunkra

fontos, hogy gyermekeinkbe kialakuljon az igény a szalvéta, fésű, WC helyes használata iránt, éppen azért, mivel otthon nem minden gyermek tapasztalhatja meg ezeket az igényeket.) Talán lehetőségünk lehet néha a gyermekeken keresztül a szülők igényeinek formálására is.

- A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- A testi képességek kibontakoztatása.
- Az egészség megóvása, megőrzése, az élet védelme, betegség megelőzése.
- Az egészséges életmód, testápolás, az étkezés, öltözködés, pihenés szokásainak kialakítása.
- A gyermekek fejlődéséhez, fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása, környezettudatos magatartás megalapozása.
- Ha a gyermeknek szüksége van speciális prevenció vagy korrekció ellátásra ahhoz is biztosítani kell a megfelelő szakembert, ill. az együttműködést.

Az egészségfejlesztés területei:

- egészséges táplálkozás

Az óvoda gyermek ébrenlétének nagy részét az óvodában tölti, ahol igyekszünk biztosítani testi-szellemi fejlődésének feltételeit. A fejlődés alapfeltételei közül, kiemelt jelentőségű, a gyermek egészséges táplálása.

Ennek érdekében igyekszünk minél jobban együttműködni a konyhával és a szülőkkel. Mi igyekszünk, kulturált körülmények között, folyamatosan felszolgálni a fogásokat, megkedveltetni az ízeket, folyamatosan biztosítani a folyadékot. Életkoruknak, fejlettségüknek megfelelően megismertetjük, az evőeszközök helyes használatát. A szülőkkel közösen, hetente egyszer, gyümölcsnapot tartunk.

Játékos alkalmat teremtünk arra, hogy a gyermekek maguk is részesei legyenek, egyszerűbb ételek elkészítésének. (gyümölcssaláta, aludttej, túró)

- mindennapos testnevelés, testmozgás

Feladatunk, a mozgásigény kielégítése és a testi képességek fejlesztése.

Változatos napi és heti rendben biztosítjuk a gyermekek mozgásigényének, folyamatos kielégítését.

Minden nap szervezünk mozgástevékenységet (csoportszobában vagy udvaron). Heti egy kötelező testnevelés foglalkozást vezetünk.

Igyekszünk, időjárástól függően, minél többet a szabad levegőn tartózkodni.

A nyári napirendet az egész napos levegőn való tartózkodásra építjük.

- személyi higiéné

A napirend keretein belül, elegendő időt biztosítunk a gondozási teendők egyéni tempó szerinti végzésére. Megismertetjük a tisztálkodási folyamatot. Helyes sorrendiséget és technikát, egészségügyi szokásokat. A tisztaság alapvető fontosságát, a betegség megelőzés és a fertőzés megelőzésének jelentőségét tudatosítjuk a gyermekekben. Ezen belül a test tisztántartásán értjük a bőr, fogak, szájüreg, haj, érzékszervek, körmök ápolását, de a ruházat higiénijára és a közvetlen környezet tisztántartására is hangsúlyt fektetünk. Megvalósításában segítséget nyújtunk, fokozatosan kialakítva az önállóságot.

Ebéd után a csoportban biztosítjuk, a nyugodt pihenés feltételeit. A gyermekek elalvását segíti a biztonságot adó szokásrendszer (mese, ének, testi közelség, puha tárgyak). A pihenés időtartamát a csoport szükségleteihez igyekszünk igazítani. Az ágyneműről és annak tisztításáról a szülők gondoskodnak, általában kéthetente, ill. a gyermek megbetegedése esetén.

Az óvodás gyermek saját testi gondozásának megtanítása és mozgásigényének kielégítése csak egészséges környezetben történhet, ezért a fertőtlenítés, szellőztetés elengedhetetlen.

- testi- és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

Az óvoda felnőtt dolgozói modell, mintát jelentenek a gyermekek számára. Ezért nagy a felelősségünk, s ezt a felelősséget kell nekünk, pedagógusoknak, a szülőkben is tudatosítani. A pedagógus minden pillanatban nevel, és példát ad! Ez óriási lehetőség, de ugyanakkor óriási felelősség is.

- a bántalmazás, erőszak megelőzése

A gyermek, mindenek feletti érdeke megkívánja, hogy figyeljünk rá és tegyünk ellene, ha azt tapasztaljuk, hogy érzelmi vagy fizikai elhanyagolást szenved, fizikai vagy érzelmi bántalmazásnak van kitéve.

- baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás

Fontos, hogy az óvó-védő előírásokat betartsuk és betartassuk, felnőttel, gyermekkel egyaránt. Az óvoda házirendjében, ill. az SZMSZ-ben ezek rögzítésre kerültek.

Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

Fontos, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, otthonosság, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül. Ezért szükséges, hogy már az óvodába lépéskor, a beszoktatáskor kedvező érzelmi hatások ériék a gyermeket. Szükséges, hogy a gyermek kapcsolatait, az óvónővel, a dajkával, a többi gyermekkel pozitív érzelmi töltés jellemezze.

Szeretetteljes óvónői magatartással, fokozott törődéssel, az egyéni bánásmód alkalmazásával, alakítjuk érzelmi kötődésüket.

Az óvodának segítenie kell a gyermek szociális érzékenységét, közösségi tudatának, éntudatának alakulását. Teret kell engednie önkifejező, önértékesítő törekvéseinek.

Lehetőséget kell teremteni arra, hogy közösségi élményeket élhessen át, társas szükségleteit kielégíthesse, s képes legyen elfogadni és tisztelni a különbözőségeket.

Ha konfliktus adódik, annak megoldására törekszünk: próbálják a gyermekek egymás között megoldani, ha nem sikerül akkor nyújt segítséget a felnőtt. Minden esetben kompromisszumra törekszünk, sosem legyen vesztes fél.

A gyermekek szocializációjának szempontjából nagy jelentősége van a közös élményeknek, és az erre épülő közös tevékenységeknek. Ezek által alakul, és alapozódik meg a gyermekek szokás-és normarendszere. Alakulnak erkölcsi tulajdonságai, mint együttérzés, segítőkészség, figyelmesség, udvariasság, önzetlenség, és fejlődik akarata: önállósága, önfegyelme, kitartása, feladattudata, szabálytudata.

Próbáljuk kihasználni, a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket és értékeket.

A gyermeket, aki alapvetően nyitott és érdeklődő, az

Óvodának, segítenie kell abban, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja.

Tudjon rácsodálkozni a természetben és az emberi környezetben mutatkozó jóra, szépre. Tisztelje és becsülje azt. Így hozzájárulhatunk, majdani hivatása eléréséhez, melyet Beethoven így fogalmaz meg:

„Az ember hivatása, hogy megismerje az igazságot, szeresse a szépet, kívánja a jót és cselekedje a legjobbat!”

Az óvónő és az óvoda dolgozói modell értékűek a gyermek számára. Az ő viselkedésük, beszédük, kommunikációjuk, bánásmódjuk példa, és minta értékű.

Az általuk megélt, keresztény erkölcs és normarendszer szintén az óvodapedagógus és a többi dolgozó hitelességét mutatja a gyermek és a szülők felé.

A sajátos nevelési igényű, nehezen szocializálható, halmozottan hátrányos helyzetű, vagy kiemelkedő képességű gyermek fokozott odafigyelést igényel az óvodapedagógustól. Először is a felismerést, majd kompetenciájának megállapítását, egyéni bánásmód alkalmazását, szükség esetén megfelelő szakember bevonását.

- *Boldog Óvoda, boldogságórák*

Érzelmi, erkölcsi nevelésünk egyik kiegészítő tevékenységei a boldogságórák.

2019 szeptemberében elnyertük a Boldog Óvoda címet. Maga a program 2012-ben született meg Magyarországon, Bagdi Bella jóvoltából, melynek témái a következők:

1. A hála gyakorlása
2. Az optimizmus gyakorlása
3. Társas kapcsolatok ápolása
4. Jó cselekedetek gyakorlása
5. Elköteleződés egy cél mellett
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömek élvezete
8. A megbocsátás gyakorlása
9. Testmozgás
10. Fenntartható boldogság

A Boldogságóra célja a gyermekek fejlődése, gondolkodásmódjuk fejlesztése, valamint az óvodai csoport közösségének-, és szülő-gyermek kapcsolat fejlesztése. Lényege, hogy havonta legalább egy alkalommal beszéljünk a gyermekekkel az előbb említett témákról. Célunk, hogy fogalmi ismereteik bővüljenek, meg tudják fogalmazni érzéseiket, gondolataikat és szívesen beszéljenek róluk. A foglalkozások előnye többek között, hogy ezzel megóvhatjuk a gyermekek mentális egészségét, fejleszti a problémamegoldó képességüket, szélesíti látókörüket, valamint csökkenti az agressziót a gyermekközösségben.

A boldogságórák beépítése a nevelőmunkába, a Keszthelyi Család és Gyermejkölési Központ, szociális segítőjének közreműködésével történik. A szakirodalom felhasználása mellett egyéni ötletekkel valósítjuk meg a programot.

Óvodapedagógus modellszerepe, attitűdje

Kedvességünk, szeretetteljes verbális és nonverbális kommunikációnk, empátiánk „tanítja” leghatásosabban a gyermekeket a közösségi magatartásra.

Sohasem önmagunkra formáljuk a ránk bízottakat, keressük és megadjuk benne az egyedit, oda emeljük, ahol egyedüli képességeit ki tudja bontakoztatni. Figyelünk beszédkultúránkra, hangerőnkre, hangszínünkre.

Pontosságunk, megbízhatóságunk biztonságot jelent a gyermekeknek.

Erősítjük a baráti kötődéseket, társakhoz segítjük a magányosokat, közreműködünk a kompromisszumok, egyezkedések kialakításában, biztosítjuk a gyermekek önállóságát a választási helyzetekben, elemezzük azokat a tüneteket, amelyek a társas kapcsolatok zavarait jelzi, erősítjük a pozitív magatartásformákat.

Az együttműködés, kommunikáció elősegítésére követendő példát mutatunk a gyermekek és szülők számára a digitális eszközök funkcionális használata terén.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógusok, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be.

A csoportjában felmerülő konfliktusokat, azok okait felismerjük, helyesen értelmezzük és hatékonyan kezeljük. Konfliktushelyzetben a gyermekeket a kompromisszumos megoldására ösztönözzük.

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés az óvodai élet minden színterén, minden tevékenységében jelen van, ezért különös jelentőséggel bír.

Óvodánkban fontos számunkra az anyanyelv megbecsülése, szeretete, fejlesztése, hiszen ez olyan kézzel fogható kincsünk, melyet minden gyermekünk kezébe, ill. szájába kell adnunk.

Az anyanyelv fejlesztése, és a kommunikáció, különböző formáinak alakítása érdekében, fontos a beszélő környezet megteremtése. Szívesen beszéljenek, kérdezzenek, kérdéseikre választ is kapjanak, s ők is válaszoljanak a kérdésekre. Fontos számunkra, a helyes minta és szabálykövetés. Szeretnénk elérni, hogy a közösségi normákat betartva figyeljenek egymásra.

Biztosítanunk kell a változatos tevékenységet, tapasztalatszerzést, az újabb élményeket az őket körülvevő világról, építve, a már meglévő tapasztalataikra, élményeikre, ismereteikre, ill. természetes kíváncsiságukra és érdeklődésükre.

Az értelmi nevelés további feladatai: a gyermek már meglévő tudását rendszerezni, esetleg új élethelyzetben, tevékenységben alkalmazni, ill. bővíteni, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitás fejlesztése.

IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSEINEK ELVEI

Személyi feltételek

Nevelőmunkánk középpontjában a gyermek áll.

Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus. A pedagógiai tervező szervező munka az óvodapedagógus feladata. Személyisége meghatározó a gyermekek fejlődése szempontjából. Értékközvetítő szerepet tölt be.

Az óvónő minden esetben és minden tekintetben modell és minta a gyermek számára. Elsősorban jelenlétére, elfogadó és támogató attitűdjére van szükség, mely ebben az életkori szakaszban fontos a gyermek személyiségének fejlődése szempontjából.

Az óvodai nevelésünk csak akkor lehet eredményes, ha az óvodapedagógusok össze tudják hangolni munkájukat, a segítő, nem pedagógus alkalmazottak munkájával.

Fontos, hogy az óvodában gyermekszerető légkör uralkodjék, és egymás munkáját segítve mindannyian a gyermekek személyiségfejlődését tartsuk a legfontosabbnak.

Óvodánkban, az egy csoportban, két óvónő, - akik felsőfokú végzettséggel rendelkeznek - látja el a nevelő munkát. Az óvónők munkáját egy dajka segíti, ill. az önkormányzattól kapunk egy részmunkaidős takarítót.

Szem előtt kell tartanunk a sajátos nevelési igényű gyermekek problémáját. Megfelelő szakemberekkel a számukra legmegfelelőbb nevelést és törődést biztosítanunk. Munkánkat egy logopédus segíti, aki a szakszolgálatról érkezik. Az egyik óvónő, fejlesztőpedagógus szakirányú továbbképzésen vett részt.

Figyelnünk kell arra, hogy előfordul a gyermekek között hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek. Egyéni bánásmóddal segítenünk kell őket, hátrányaik leküzdésében.

Ebben az esetben különös figyelmet kell szentelnünk a gondozási teendőkre, egészséges életmódra nevelésre, és az érzelmi nevelésre is. Fontos ismernünk a gyermek családi hátterét, hogy megfelelően tudjuk őt segíteni fejlődésében.

A hátrányok leküzdése, a fejlesztés mellett, a tehetséggondozást, a tehetségcsíra felfedezését is fontosnak tartjuk.

Az etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek nevelése során adódó problémákra is megoldást kell találni. S az együtt nevelés előnyeit kihasználva segíteni az ő fejlődésüket.

Tárgyi feltételek

Óvodánk tárgyi feltétele az utóbbi években rengeteget javult. Az óvoda külső képe a felújítással nagyon sokat szépült. Esztétikus épület várja a gyermekeket. A szélfogó és dupla bejárati ajtó biztosítja, hogy télen is megfelelő hőmérsékletű öltöző álljon a gyermekek rendelkezésére. Az öltözőszekrények cseréje ez év őszén valósul meg.

Két szép és világos, parkettás csoportszoba várja a kicsiket. A nagyobb csoportszobát használjuk, a napközbeni tevékenységekhez, a kisebb méretű az altatásra szolgál.

A játékok minősége és mennyisége megfelelő, persze folyamatos cserét, ill. fejlesztést igényel. Mivel külön torna szobánk nincs, ezért a mozgásos tevékenységeket az OVI-FOCI pályán, rossz idő esetén a csoportszobában valósítjuk meg. A tornaszerek tárolására külön helyiségünk van. A csoportszobához külön mosdó tartozik, szépen felújítva. Elegendő mosdó és WC. áll, a gyermekek rendelkezésére, a higiénikus tisztálkodáshoz.

Egy iroda helyiség van, mely egyben öltöző is, és sajnos nincs külön bejárata. Ezért külön odafigyelést és szervezést igényel, ha pl. a szülővel szeretnénk nyugodt körülmények között beszélgetni.

Az irodában egy számítógép és hozzátartozó nyomtató áll a rendelkezésünkre.

Az óvoda udvara elég nagy és kellemesen árnyas is, de mivel a melegítő konyhát is ezen az udvaron keresztül lehet megközelíteni, sőt autóval is be kell járniuk, ezért fokozott óvatosságot igényel minden felnőttől. Itt található az OVI-FOCI pálya.

Az Óvodával szemben található, EU-s szabványnak megfelelő szép, új játszótér, mely nagy örömeinkre szolgál.

Az óvodai eszközjegyzékben szereplő eszközök folyamatos beszerzésére, felújítására törekszünk.

Az óvodai élet megszervezése

A gyermekek egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend, és a heti rend biztosítja a feltételeket.

Napirendünk biztosítja a rendszerességet, állandóságot, mely érzelmi biztonságot nyújt a gyermeknek. Ugyanakkor a rugalmasság, mely éppen olyan fontos jellemzője, igazodik a gyermekek egyéni szükségleteihez, teljesítőképességéhez, ill. az adott helyzethez és lehetőségekhez.

Fontos szem előtt tartanunk a folyamatosságot is, s meg kell találnunk a különböző tevékenységek közötti helyes arányt, ahol természetesen a játékot illeti meg a kitüntetett szerep. A folyamatos tízóráival, törekszünk a semmilyen tevékenységgel nem helyettesíthető, szabad játék megvalósítására.

Az óvodai élet megszervezője az óvodapedagógus, aki a többi dolgozóval összhangban végezheti csak a munkáját.

- Közös kialakított szokás és normarendszer.
- Szakmai ismereteink összehangolása.
- Szülőkkel közös együttműködés.
- Tervezés
- A gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követése, dokumentáció.

Napirendünkben legnagyobb jelentőséget a játéknak kell tulajdonítanunk, hiszen az óvodás gyermek a játék során fejlődik legjobban. Mégpedig kiemelt jelentőségű, a szabad, önkéntes játék, melyet semmilyen tervezett tevékenység nem pótolhat.

A felkínált tevékenységek lehetnek:

- egy időben ajánlott többféle tevékenység
- tervezett, választható tevékenység
- kötött tevékenység, a testnevelés

Napirend

Érkezéstől az udvari játékig

A gyermekek érkezése, fogadása.

Játéktevékenység.

Folyamatos tízórai

Tízórai, gondozási teendők ellátása.

Játékos tanulás csoportos, mikro csoportos és egyéni foglalkozási formák alkalmazásával.

Mozgás, testnevelés foglalkozás.

Hagyományok ápolása, születésnapok megünneplése.

Élményszerző séták, kirándulások, közös megfigyelések.

Szabad, mozgásos játék az udvaron.

Udvari játéktól az ébredésig

Naposi munka feladatainak elvégzése.

Ebéd, gondozási teendők ellátása.

Pihenés-alvás előtti mese, altatódal.

Alvás-pihenés folyamatos ébredés.

Ébredéstől hazaindulásig.

A csoportszoba rendjének helyreállítása.

Uzsonnázás, gondozási teendők ellátása.

Játékos egyéni képességfejlesztés.

Játéktevékenység.

Szabad, mozgásos játék az udvaron.

Találkozás a szülőkkel, rövid információcsere a gyermek fejlődéséről, magatartásával kapcsolatosan szükség esetén.

Heti rend:

A heti rend kialakításakor is a rendszerességet, folyamatosságot, ugyanakkor a rugalmasságot tartjuk fontosnak.

A heti rend alakítása tudatos, tervszerű munkát igényel az óvodapedagógustól. Meghatározott napon kezdeményezzük, az egyes tevékenységi területeket. Figyelembe vesszük a gyermekek érdeklődését, egyéni igényeket, élményeket, és a spontán adódó helyzeteket.

A tervezést – a tematikus tervet- két hetes intervallumokban tartjuk a legmegfelelőbbnek. Két hétre sokkal jobban lehet tervezni a felkínálható tevékenységeket. A rugalmasság és a spontán adódó helyzetek kihasználása is egyszerűbb, ha egy témára legalább két hét áll rendelkezésre. Ebben az esetben, a témához keresheti az óvónő a tartalmakat, tevékenységeket, tevékenységi formákat. Az ünnepekre való ráhangolódás és készülődés is sokkal tervezhetőbb, és átélhetőbb.

A hiányzásokra is jobban tudunk figyelni, esetleg újra felkínálni egy témát, s hozzá tevékenységet.

Ha két hetet látunk előre, sokkal rugalmasabbak vagyunk, nagyobb teret engedünk a gyermeki kezdeményezéseknek, az „itt és most helyzetekre”, hiszen elég időt hagyunk terveink megvalósítására. Persze ez nagyobb odafigyelést igényel tőlünk, mert két hét tervének, elképzeléseinek, vágyainak kell a tarsolyunkban lenni.

A heti rendben:

Mozgás

Minden nap biztosítjuk a mozgás lehetőségét, lehetőleg a szabad levegőn is.

Naponta felkínáljuk, a délelőtti tevékenységbe beépítjük a mindennapos testnevelést. Hetente egyszer mindkét csoportban testnevelés foglalkozást tartunk.

Verselés, mesélés

Az egész nap folyamán adódhatnak lehetőségek, de nap, mint nap kezdeményezünk mesét vagy verset, ill. az elalvás előtti mesék is beépülnek a csoport mindennapjaiba. Ezzel igényt is szeretnénk a gyermekekben és szüleikben kialakítani az alvás előtti mesehallgatásra, mesélésre.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Mindkét csoportban a hét minden napján, ill. az egész nap folyamán van lehetőség ábrázoló tevékenységre, az eszközök is a gyermekek által elérhető helyen vannak. Az önkifejezés lehetőségének tartjuk. Többször felkínáljuk mesehallgatás után az illusztráció lehetőségét a gyermekeknek.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Mindkét csoportban az egész nap folyamán van lehetőség énekelgetésre, énekes játékokra, népi játékokra, az óvónő kötetlen, spontán énekét, és hangszeres játékát is fontosnak tartjuk.

De heti egyszer, tervezett éneklést kínálunk fel.

A külső világ tevékeny megismerése

Úgy érezzük, a számosság jelen van minden tevékenységünkben. Szinte mindenhol találkozhatunk matematikai tartalommal az óvodai életben, különösen, ha észrevesszük, vagy észre akarjuk vetetni, a gyermekekkel.

A hét folyamán külön napon kínáljuk fel a gyermekeknek, a matematikai tartalmakat, ill. a környezetismereti tartalmakat, de olyan is előfordul, hogy mindkettő komplexen lesz jelen a nap folyamán.

Az óvodai élet szervezésében kiemelt szerepe van a gondozásnak, mely az egész napot átszövi, áthatja, végig jelen van, éppen ezért óriási lehetőség nemcsak az óvónő, de a dajka részéről is. A gondozási tevékenység alatt rengeteg lehetőség nyílik nemcsak az anyanyelvi nevelésre, de sok minden másra is.

Ahhoz, hogy az óvodai nevelést meg tudjuk tervezni, ismerni kell a neveltjeinket, sőt szeretnünk kell őket, de szeretni csak azt tudjuk, akit ismerünk.

Tehát fontos, hogy a gyermekeket megismerjük, tudjuk sajátos szükségleteit, igényeit, tisztában legyünk előző ismereteivel, esetleg átélt élményeivel. Meg kell ismernünk érdeklődését, képességeinek, készségeinek fejlettségi színvonalát, szociokulturális környezetét.

Megfigyeléseink legfontosabb színtere, a gyermek játéka.

Szem előtt kell tartanunk, hogy minden gyermek egy külön világ, egy külön csoda, s hozzá a kulcsot meg kell találnunk. Minden gyermek fejlődését önmagához kell mérni, s ennek megfelelően értékelni.

Értékelésünk, visszajelzésünk, segítse elő a gyermek fejlődését.

Alapdokumentumaink:

- Pedagógiai program
- Éves terv, mely a tevékenységi területeket tartalmazza, havi lebontásban.
- Nevelési terv, mely fél évre tartalmazza a gondozási és nevelési tervet és értékelést a csoportnaplóban.
- Anamnézis, melynek adataira és eseményeire, problémáira a szülővel való beszélgetés, ill. családlátogatás alkalmával derülhet fény, ill. nyerhetünk beavatást.
- Személyiséglapok, melyet igyekszünk évente kétszer vezetni a gyermekekről csatolva hozzá egy rajzot önmagáról.
- Feljegyzések a gyermekekről a csoportnaplóba, legalább évente kétszer-háromszor, ill. ha fontos esemény történik, vagy valami olyan eset, ami említésre méltó a gyermekkel kapcsolatban.

Az óvoda hagyományos ünnepei és egyéb rendezvények:

Gyermekek ünnepei:

- Születésnapok, névnapok megünneplése
- Mikulás
- Adventi készülődés, ajándékkészítés
- Farsang
- Húsvét
- Gyermeknap
- Évzáró, Ballagás

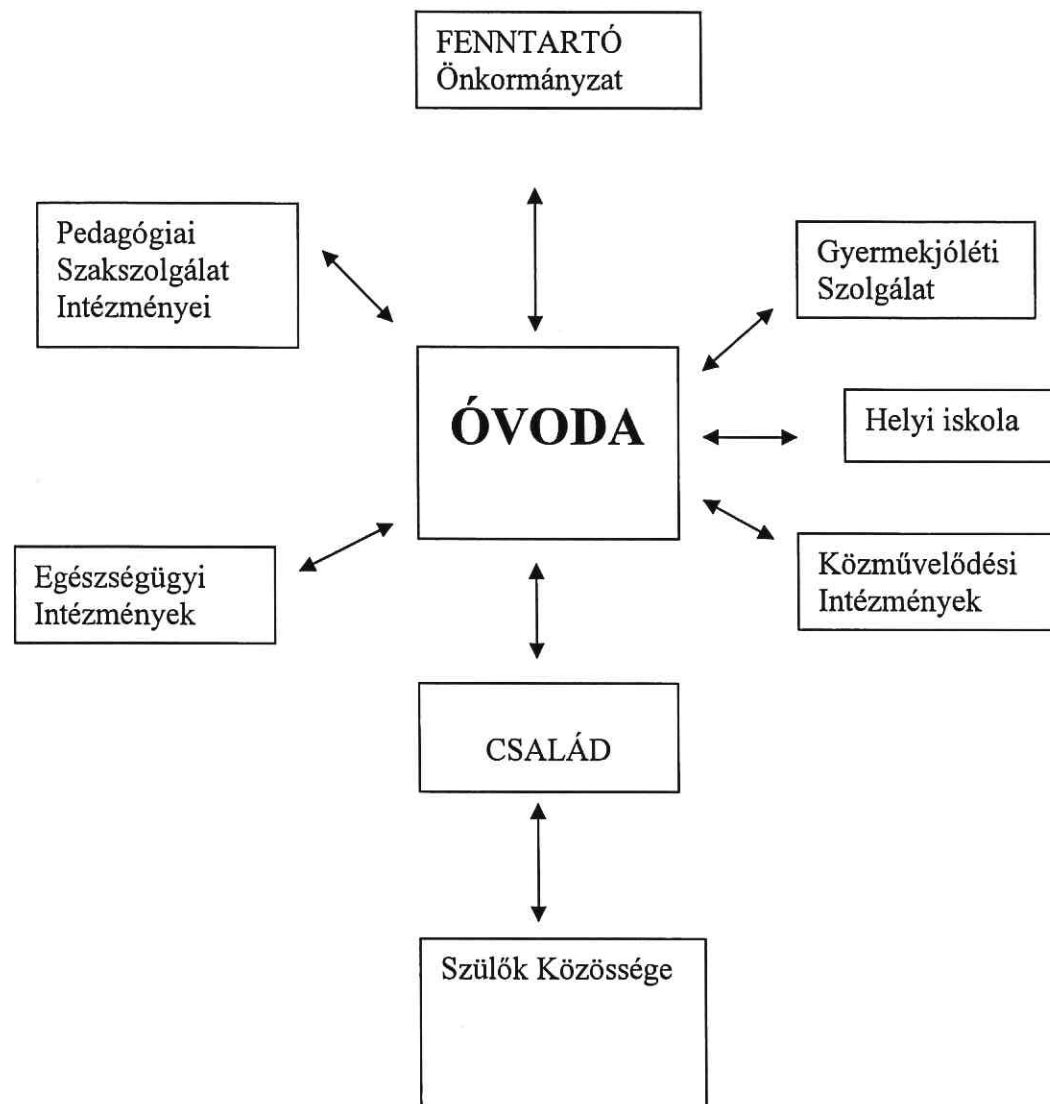
Társadalmi ünnepek:

- Állatok világnapja (október első vasárnapja)
- Nemzeti Ünnepe (március 15.)
- A Föld napja (április 22.)
- Anyák napja (Május első vasárnapja)
- Madarak és fák napja (május 10.)
- Június 4.

Hagyományaink:

- Szüreti felvonulás
- Tél búcsúztatása
- Húsvétváró- játszóház
- Tavaszi kirándulás

Az óvoda kapcsolatai

Az óvoda kapcsolatai

A fenntartóval, képviselőtestülettel tartott kapcsolat:

Kapcsolatunk részben hivatalos, részben pedig támogató, segítő jellegű. Problémáink megoldását az együttműködés jellemzi.

Formái:

- Kölcsönös tájékoztatás, egyéni megbeszélések
- Beszélgetés az óvodavezetővel, óvodavezető beszámolója.
- Az óvodavezető részese a költségvetési tárgyalásoknak.
- Ünnepekre meghívást kap az önkormányzat polgármestere.

Óvoda-család kapcsolata:

Az óvodának a családdal nagyon jó kapcsolatot kell kiépítenie és ápolnia. Az óvodai nevelés a családi nevelés kiegészítője. A családi nevelésből kell kiindulnia és arra visszahatnia.

Formái:

- Családlátogatás
- Szülői értekezlet
- Napi beszélgetések,
- Fogadóóra
- Közös rendezvények, ünnepek.

Már a beiratkozás előtt eljönnek a szülők a kisgyermekkel, ismerkednek az óvodával, játszanak velünk az udvaron.

Igyekszünk a kisgyermeket az óvodába lépés előtt otthonában meglátogatni.

Ha szükséges később is végzünk családlátogatást.

Szülői értekezleteken is jut idő a csoportos, esetleg egyéni problémák megbeszélésére.

Évente háromszor tartunk szülői értekezletet.

A napi beszélgetések is fontosak: csak egy pár mondat erejéig, amelyik szülő igényli.

Előfordulhat, hogy közöl valamit, ami fontos lehet a gyermek egész napi viselkedése szempontjából. Esetleg felhívja valamire a figyelmünket a gyermekkel kapcsolatban.

A fogadóórán, négy szemközt is beszélhet a szülő bármelyik óvónővel.

A közös rendezvények, ünnepek is fontos szinterei a családdal való együttműködésnek. Így pl. közös játszóházat szervezünk a szülőkkel. Meghívjuk őket, az Anyák-napi ünnepélyünkre, az Évzáró- és Ballagási ünnepélyünkre.

Az Iskolánkkal közös Alapítvány bálján is, együtt örülünk gyermekeink szereplésének.

A szülők kéréseit, véleményüket a Szülői munkaközösségen keresztül is tolmácsolhatják felénk.

Az iskolával való kapcsolat:

Mivel az óvoda és az iskola egymásra épül, elengedhetetlen a jó kapcsolat és az együttműködés. Igyekszünk, mindkét részről ezt ápolni.

A leendő első tanító néni meglátogat bennünket, a tavaszi szülői értekezletre is meghívjuk.

A nagycsoportosokkal ellátogatunk a leendő tanító néni osztályába, ahol két játékos órát töltünk. A tanító nénit pedig meghívjuk, évzárónkra és ballagásunkra.

Beszélgetünk a gyermekekről, az örömeikről és a nehézségeikről is. Mi óvónők, pedig meglátogatjuk az elsősokeket, figyelemmel kísérve beilleszkedésüket, tanulmányaikban való előrehaladásukat.

Minden évben a nagycsoportosok meghívást kapnak az iskolai „Csány-napok”-ra. Ez az iskolai gyermeknap, melyen mindig érdekes tevékenységekkel, játékokkal várják az óvodásokat is. S a Mikulás is várja az iskolában is a leendő elsősokeket.

Pedagógiai szakszolgálat intézményei:

A Pedagógiai Intézet segíti a folyamatos szakmai továbbképzést, szakértők pedig a pedagógiai munkánkhoz nyújtanak segítséget.

A Nevelési Tanácsadó és a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői bizottság szakemberei segítséget nyújtanak a problémás esetekben. Szakvéleményeik alapján, tudjuk igénybe venni, a megfelelő szakemberek segítségét.

Alapellátásban, a logopédiai ellátást vesszük igénybe.

Közművelődési intézmények:

Rendezvényeink egy részét,- ha óvodánk befogadóképessége kicsinek bizonyul- a helyi önkormányzat közösségi termében szoktuk tartani.

Gyermekjóléti szolgálat:

Óvodánk jelző funkciót lát el a szociálisan hátrányos és veszélyeztetett helyzetben lévő gyermekekkel kapcsolatban. Jelzésünk alapján a szolgálat felveszi a kapcsolatot az érintett családokkal.

A Zalaszentgróti Gyermekjóléti Szolgálattal nagyon jó a kapcsolat. Megbeszéléseket tartunk, együtt gondolkodunk az alapellátásban, esetleg védelembe vett gyermekek problémáiról, a megoldási lehetőségekről.

Ha szükséges esetkonferenciát tartunk.

Egészségügyi intézmények:

A védőnő rendszeresen látogatja óvodásainkat, fejlődésüket ellenőrzi, egészségügyi szűrővizsgálatokat végez.

Többször, alkalmanként tisztasági vizsgálatot tart.

Évente státus-vizsgálatra hívják a gyermekeket.

A fogorvos évente szűrővizsgálatot tart, amikor mi látogatjuk meg a fogorvosi rendelőt, s ismerkedünk a fogorvos munkájával is.

V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

Játék

A játék az óvodás gyermek legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés, és a személyiségfejlesztés leghatékonyabb eszköze. Az óvodáskorú gyermek elemi pszichikus szükséglete, az önkifejezés egyik eszköze. Legkönnyebben a játékán keresztül ismerhetjük meg, figyelhetjük meg gyermekeinket. Spontán, szabadon választott tevékenység. Amelynek át kell szőnie a mindennapjaikat, hosszantartóan és zavartalanul ki kell elégülnie.

A játék a gyermeknek örömforrás, és egyben feszültségoldó tevékenység.

A gyermek játékában kiélheti szabad energiáit, a játékban minden lehetséges, átélheti a „mintha” élményét, kipróbálhatja lehetőségeit, utánozhat.

A gyermekek a játékban számtalan ismerettel gazdagodnak, tapasztalatra tesznek szert, tanulnak is a játék során.

A gyermek játékára jellemző a komolyság, a játéktudat, az utánzás, az ismételtetés, mintegy átmenetet képez a képzelete és a valóság között.

A kisgyermek első játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt- szülő és az óvodapedagógus. Aki minta, majd társ, ill. segítő a gyermek számára. A játékban alakulnak társas kapcsolatai. De a felnőtt jelenléte teszi lehetővé ezek kialakulását, gazdagodását, sőt önmaga megismerését is.

Fontos, hogy a játékban az óvodapedagógus irányítása indirekt módon valósuljon meg.

A játéktevékenység során fejlődik a gyermek gondolkodása, fantáziája, mozgása, kez ügyessége, kreativitása. Fejlődik az egymás közötti kommunikáció, alakul viselkedése és magatartása, fejlődik, alakul a gyermek személyisége.

A nyugodt játékhoz biztosítanunk kell:

- A megfelelő helyet

A bútorok mozgatásával a teret igény szerint alakíthatjuk a játéknak megfelelően.

A mozgásigény kielégítésére, a csoportszoba bútorainak mozgatásával, a megfelelő hely biztosítása.

Megfelelő eszközök biztosítása a kuckósításhoz (pl. sátor plédek, paravánok)

- A megfelelő játékidőt

A szabad játék védelmét a napirendben meghatározott időtartam biztosítja, az egész nap a szabad játék rendelkezésére áll. Kivétel a testápolásra, öltözködésre, étkezésre, alvásra és pihenésre szánt idő, valamint az óvónő által kezdeményezett tevékenységekre fordított idő.

- Az élményeket

A gyermek játékának motiváló ereje az őket ért változatos élményekben gyökerezik.

Fontos a közös élmények gazdagítása. Jó, ha minél több közös élményhez juttatjuk gyermekeinket és időt szánunk, hogy egyéni élményeiket is megoszthassák velünk és a többiekkel.

Sétáink, kirándulásaink során sok közös élményünk lehet (pl. vásárlás, látogatás a gazdaságban, közös mézeskalács-sütés, közös bodza-szörp készítés stb.)

A szülők figyelmét is fel kell hívnunk a közös élmények és a közös játék fontosságára

- A megfelelő játékeszközök

Minőségileg és mennyiségileg is megfelelő játékokra van szükség. De fontosnak tartjuk azt is, hogy az esztétikai nevelést is szolgálják játékaink és kiegészítőink. Használunk, magunk gyűjtötte természetes anyagokat, terméseket. A szerepjátékhoz pedig, motiváló kiegészítőket.

Játékok:

- gyakorlójátékok
- szimbolikus szerepjátékok
- dramatizálás, bábozás
- építő, konstruáló játékok
- szabályjáték

Az óvodapedagógus legfontosabb feladata a megfelelő csoportlétkört biztosítása. Az óvónő indirekt irányítása elsősorban jelenlétet jelent, ott van, ha szükséges. A gyermekek számára tudatos, megengedő, biztonságot adó jelenléte a legfontosabb.

Támogató, serkentő magatartással biztosítja, hogy a gyermekek szabadon valósíthassák meg elgondolásaikat, élményeik, érzelmeik, fantáziájuk szerint.

Verselés, mesélés

A gyermeki személyisége fejlesztésének a játékon kívül egyik leghatásosabb eszköze az anyanyelv. A mesében minden lehetséges, ahogy a játékban is.

Óvodánkban kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a játék mellett a mesének és a versnek is. Ami a cselekvés síkján a játék, ugyanaz a mese, szellemi síkon.

A mese és a vers nemcsak az anyanyelvi nevelésnek, de az érzelmi nevelésnek, az érzelmi biztonság megadásának is fontos eszköze. De ugyanakkor a gyermek értelmi és erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének is egyik legfőbb segítője. A mese –képi és konkrét formában– tájékoztatja a gyermeket a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyatairól, és a megfelelő viselkedésformákról.

Feladatunk, erősíteni a gyermek beszédkedvét, fejleszteni a gyerekek beszédképességét, bővíteni szókincsét, helyes kiejtést és beszédritmust kialakítani. Ebben is a pedagógus minta a gyermek számára.

A mese életkorilag megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének. Visszaigazolja a gyermek szorongásait, s egyben feloldást megoldást is kínál. Elősegítheti a tájékozódást a környező valóságban, a gondolatok, érzelmek tarka világában.

Ha számára élményt jelentet a mese, újra át szeretné élni, kéri az ismétlést.

Mély öröm forrása a gyermek számára a versek zeneisége, ritmusa, lüktetése. A magyar gyermekköltészet, a régi, dajkai hagyományok gazdag és sok alkalmat, jó alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre.

A mesélővel való személyes kapcsolat nagyon fontos, a személyes kontaktus segíti az átélést, ezért fontos a fejből mesélés.

Mesélhetünk élıszóban, diavetítéssel, de ismétlésként, bábozással és dramatizálással is. Fokozatosan szoktatjuk rá a gyermeket a mese figyelmes végighallgatására.

A gyermek saját vers- és mesealkotása, melyet mozgással és/ vagy ábrázolással kombinál az önkifejezés egyik módja.

A mindennapos mesélés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme, mely kiemelkedő szerepet kap a délelőtti szabad játékban és a délutáni pihenés kezdetekor.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodai-zenei nevelés célja a zene iránti érdeklődés felkeltése, a zenei ízlés formálása, esztétikai fogékonyság növelése.

Zenei kincsünk, amiből mi is merítünk, népünk kultúrájának része, ahogy az anyanyelv is, így a gyermekben a nemzeti identitás kialakulását is segíti.

A zenei nevelés elindítása már újszülött korban, sőt már az anyaméhben elkezdődik. Az édesanya, nagymama énekel először a kisgyermeknek, és milyen jó, ha énekel. A zene szeretetét is akár az anyaméhből lehet hozni. Az óvónő feladata, hogy a gyermek éneklési kedvét segítse. Az énekek, a népi-gyermekjátékok, de a mondókák is mind ezt szolgálják.

Fontos a nap folyamán a spontán énekelgetés, mely belső indíttatásból fakad, és mert- mint az óvónők általában- szeretünk énekelni. Az óvónő tiszta éneklése felkelti az érdeklődést és a vágyat az utánzásra. De ugyanígy a mindennapok része a mondókázás és a körjáték is.

A körjátékok, népi gyermekjátékok, a gyermektánc során a gyermek közösségi élményben részesül, megtanul várni, míg ő is sorra kerül, őt is választják. Megtanul alkalmazkodni, másokra figyelni. Fejlődik mozgása, térlátása. De fejlődik figyelme, emlékezete is.

A gyermekek szívesen veszik az óvónő hangszeres játékát is, erre is igyekszünk időt hagyni. Az óvodai ének-zenei nevelésnek, jelentős hagyományai vannak. Számunkra alapul „Forrai Katalin: Ének az Óvodában” című könyv szolgál. A magyar népdalok, mondókák, gyerekdalok repertoárjából merítünk. Szinte valamennyi ünnepünkhöz széles skálájú dalanyag kapcsolódik, melyből igyekszünk a gyermekekkel befogadó képességüknek megfelelően megismertetni.

Fontos a gyermekeknek megfelelő hangmagasság kiválasztása, a megfelelő tempó, hangterjedelem megválasztása és a ritmus. Megismertetjük a gyermekeket a környezet hangjaival is, amelybe a csend is beletartozik.

Fontos a gyerekek zenei hallásának, ritmusérzékének fejlesztése.

Ritmusérzék fejlesztése: Először az egyenletes lüktetést érzékeltetjük mondókákon, dalokon. Ezt segítjük a játékos mozdulatokkal is. A mozgás, a ritmus, a zene egymástól elválaszthatatlan egységben jelent zenei élményt a gyermek számára. A sokféle ritmus és ütőhangszer használata igazi élmény a gyermekeknek: „az én csinálom”, „én is tudom”, „nekem is megszólal” öröme.

Hallásfejlesztés: Melynek során játékosan érzékeltetjük pl. a magas és mély hangokat, vagy a halk - hangos, lassú - gyors közti különbséget.

A napi spontán énekelgetés mellett, heti egy szervezett éneklést ajánlunk a gyerekeknek.

Zenehallgatás az óvodában: Mellyel a zenei ízlést formálunk, már a kezdetek kezdetén. Az óvónő éneklését, ill. hangszeres játékát részesítjük előnyben. Fontos a minőségi művek kiválasztása. Segítségünkre van: „Törzsök Béla: Zenehallgatás az Óvodában” c. könyve.

Gyermekeink nagyon szeretik, ha kánont, vagy kétszólamú művet éneklünk. Igyekszünk legalább ünnepek alkalmával egy kis „hangverseny”-nyel megörvendeztetni őket. Ez mindig nagy ajándék.

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Az ábrázoló tevékenységre a hét minden napján, az egész nap folyamán biztosítunk lehetőséget.

Maga a tevékenység, az alkotás öröme a fontos. Szeretnénk, ha kialakulna a gyermekekben az igény az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására. Szeretnénk, ha észrevennék a szépet, és ők is a szépre törekednének.

Mindezzel a gyermek személyiségfejlődéséhez járulunk hozzá.

Arra törekszünk, hogy életkoruknak megfelelően minél több technikát, minél több ábrázolási fajtát megismerjenek, kipróbáljanak.

Mindezek a tevékenységek, az egyéni fejlettséghez igazodva, segítik a gyermekek élmény és fantáziavilágának alakulását, annak képi kifejezését, elősegíti, tér-forma és szín képzeletének gazdagodását.

Hogy ez a tevékenység még nagyobb hangsúlyt kapjon, hetente egyszer felajánlott tevékenységként is szerepel.

Az óvodapedagógus ízlése, példa a gyermek számára. Ezért a csoportszoba, és az egész óvoda díszítésénél is figyelünk arra, hogy esztétikai élményt nyújtson mind a gyermek, mind a szülő számára, s nem utolsó sorban az óvodában dolgozó felnőttek számára. Mivel hatással van ránk a környezet, amiben vagyunk, ezért igyekszünk lehetőleg természetes anyagokkal az évszakokat és az ünnepeket tükrözve elkészíteni a dekorációt, a díszítést. Sokszor díszítünk a gyermekekkel együtt, bevonjuk őket a munkába.

Arra ösztönözzük a gyermekeket, hogy a maguk és egymás alkotását tiszteletben tartsák. A pályázatról visszaérkezett rajzok először az óvodát díszítik, csak utána küldjük haza. Így készült alkotásokat felhasználjuk a környezet szépítésében.

A foglalkoztatási formát a technikának megfelelően választjuk. Így valósítható meg, hogy a résztvevő gyermekek személyre szóló segítséget kapnak.

Mozgás

A tornának, a játékos mozgásoknak az egészséges életmódra nevelésben nagy szerepe van.

Fontos, hogy amennyit csak lehet a szabad levegőn mozogjanak a gyermekek, spontán és szervezett formában. De a termet is- tornaterem híján- úgy alakítjuk, rendezzük, hogy minél változatosabb mozgást engedjen a gyermekek számára.

Mivel minden a mozgásból indul, és minden fejlődés a mozgásfejlődésből indul, ezért különösen fontos a gyermek számára a megfelelő mennyiségű mozgás, és mozgások gyakorlása.

Az óvodai nevelés minden napján – az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve – lehetőséget biztosítunk a gyermek számára a mozgásra, mozgásos játéokra.

A torna és a mozgásos játék hozzájárul a testi képességek fejlesztéséhez, mint erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség. De fontos lehetőség a közösségi nevelés terén, az egymásra figyelés a tolerancia kialakulásában.

Kedvezően hat a gyermeki szervezet növekedésére, a teherbíró-képesség alakulására.

A mozgáskultúra fejlesztése mellett, segítik a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a személyiség akarat tényezőinek alakulását.

Fontos, hogy jó légkört teremtsünk a mozgáshoz, akkor lesz igazán öröm.

Itt is az óvodapedagógus a minta a gyermek számára, ha szívesen és természetesen mozog, öröm számára a mozgás, akkor a gyermek is kedvet kap, megindul utánzási kedve.

Eszközök, mozgásformák, tevékenységek kiválasztásánál, ügyelnünk kell a gyermekcsoport összetételére, életkorára, fejlettségére.

A 2-3-4- éveseknek a természetes nagymozgások fejlesztése

A 4-5 éveseknek az egyensúly érzék, a szem-kéz, a szem-láb koordináció fejlesztése

Az 5-7 éveseknél a finommotorika fejlesztése.

A gyermekek mozgásigénye és készsége eltérő, ezért fontos ezt szem előtt tartva, differenciálni.

A testnevelési foglalkozások anyaga atlétikai, torna, játékjellegű fő gyakorlatokból tevődik

össze. A játékot, a játékosságot alapvető eszközként értelmezzük és alkalmazzuk a testnevelésben. A feladatok végrehajtásánál nem elsődleges feladat a tökéletesen kivitelezett gyakorlat. Fontos olyan készségek, képességek kialakítása, amelyek majd elősegítik az egyre pontosabb mozgás elvégzését. Természetesen megmutatjuk a helyes mintát, ösztönözzük a gyermekeket az esztétikus, pontos mozgásra. A rendszeres, örömmel végzett mozgással a gyermekeket az egészséges életmód kialakítására vezetjük és mintát adunk a szülőknek is. Heti egy alkalommal szervezett foglalkozást tartunk, a mozgásformák, készségek, képességek céltudatos fejlesztésére, alakítására.

De úgy érezzük semmivel sem ér kevesebbet egy jó kirándulás, intenzív séta, körjáték, énekes, mozgásos játék. A mi feladatunk, hogy megtaláljuk a megfelelő arányt, a tevékenységek között.

A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek a tapasztalatszerzés során megismeri szűkebb és tágabb természeti-, emberi-, tárgyi környezetét. Elsősorban élményei juttatják előre ezen az úton. Építenünk kell a gyermeki aktivitásra és érdeklődésre.

A gyermek miközben felfedezi a környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, melyekkel életkorának megfelelően el tud igazodni és tájékozódni.

Nemzeti identitása csak úgy alakulhat ki, ha először közvetlen környezetét, családját, lakóhelyét ismeri. A lakóhelyéhez való kötődésből alakulhat ki a szülőföld iránti kötődés.

A környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatokat, ismereteket is szerez a gyermek. Majd tevékenységeiben is alkalmazza.

Felismeri a mennyiségi, alak, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképesége, fejlődik tér-, sík-, és mennyiségszemlélete.

Feladatunk, hogy elegendő alkalmat, időt, helyet és eszközt biztosítsunk a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre.

Segítenünk kell abban, hogy minél előbb részt kívánjon venni környezet tevékeny alakításában. S fontos legyen számára a természeti- és társadalmi környezet védelme.

A külső világ tevékeny megismerését mi külön matematikai és külön környezeti tartalmakkal igyekszünk megtölteni. Heti egy-egy szervezett tevékenységet kínálunk a gyermekeknek ezen témákban. De törekszünk a komplexitásra, hiszen minél több oldalról érkezik a tapasztalat annál nagyobb a hatás. Minél több érzékszervre hatunk, minél több kapcsolódási pontot fedeztetünk fel a gyermekkel, annál mélyebb az élmény.

Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze, melyet a játéktól az indítéka különböztet meg, hiszen míg a játék önmagáért való, spontán tevékenység, a munkában az elérendő cél a fontos.

Itt fontos a motiváció, a motiváltság. Fontos, hogy örömmel, szívesen végzett tevékenység legyen. A tevékenység során alakulnak fontos tulajdonságok, készségek, képességek, személyiségvonások: mint kitartás, önállóság, felelősségtudat, céltudatosság, kötelességtudat. Formái.

- Önkiszolgálás
- Naposi munka
- Segítés az óvodapedagógusnak, vagy más felnőtteknek
- Alkalmi megbízatások
- Környezet-, növény-, állatgondozás

Az óvodapedagógus feladata, hogy a gyermekcsoport fejlettségéhez, és a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez alkalmazkodva, tudatosan és tervszerűen szervezze a munkát.

Így a fiatalabb életkorú csoportban inkább az önkiszolgáló munka dominál, míg az idősebb korosztálynál az egymásért végzett munka, pl. a naposi munka.

Fontos a gyermekkel való folyamatos együttműködés, figyelemmel kísérés, ha kell segítségnyújtás.

Természetesen az óvadás kornak megfelelő konkrét, reális feladatadásra van szükség, és saját magához mérten fejlesztő értékelésre.

Gyermekeink szeretik a különlegesebb megbízatásokat, amikor érzik, hogy megbízunk bennük, amikor érzik, hogy számítunk rájuk, ez szárnyakat adhat bármelyik kisgyermeknek.

Néha magatartási problémát is munka jellegű megbízatással sikerül a leghatékonyabban orvosolni.

Mindezek által lehet a munka jellegű tevékenység a személyiség fejlesztés eszköze, a közösségi nevelés eszköze, a saját és mások tevékenységének elismerésére nevelés eszköze.

A munka jellegű tevékenységhez biztosítanunk kell a megfelelő biztató, elfogadó légkört. Megfelelő, gyermekre szabott eszközöket, és a gyermek fejlettségének elegendő időt.

Talán az önkiszolgálásnak azért van kiemelt szerepe, mert a különböző környezeti, és családi háttérből érkezett gyermekeinknek, szeretnénk belső igénnyé tenni az önkiszolgálást. Azokat a

tevékenységeket, amelyek önmagához kötődnek, de inkább csak az óvodában találkozunk vele: pl. szalvéta használat, WC. használat, fésű, körömkefe használat, mivel sajnos nem minden gyermekünk használhatja ezeket otthon, napi szinten. Egyfajta igény kialakítása is a feladatunk, sőt a gyermekeken keresztül a szülőkre is szeretnénk pozitív hatást gyakorolni.

A tevékenységben megvalósuló tanulás

A tevékenységekben megvalósuló tanulás a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, hiszen az óvodában a tanulás folyamatos, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon valósul meg. Jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység. Az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben működik.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciájának fejlesztése, attitűdök erősítése és a képességek, készségek fejlesztése. Mindehhez szeretetteljes, elfogadó, támogató légkörre van szükség. Igyekezünk kell minél több új élményhez, benyomáshoz juttatni. Ugyanakkor, az óvodapedagógusnak építenie kell a gyermek előzetes tapasztalataira, hozott élményeire. Tehát szükséges, hogy a gyermeket ismerjük, folyamatosan figyelemmel kísérjük. Csodálatos dolog nyomon követni egy gyermek értelmének nyiladozását. Ahogy kezdi befogadni a világot. Számtalanszor tapasztaljuk, hogy egy kezdetben passzív gyermek is mennyi tudást szív magába. Érezzük, hogy milyen sok passzív ismerete van és egyszer csak arra is megéri, hogy ezt megmutassa, másoknak is elővarázsolja.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, amit kellő motivációval tudunk előhívni és fenntartani. Ha a gyermek motivált, csodákra képes.

A közvetlen, minél több érzékszervre ható tapasztalás a fontos. Biztosítanunk kell a felfedezés lehetőségét, önmaga tapasztalhasson, figyeljen meg dolgokat, jelenségeket.

Minél több egyéni lehetőséget adunk a próbálkozásra, az egyéni cselekvésre, annál jobban erősítjük kreativitásukat.

Ha a tartalom megkívánja, az óvodapedagógus, nagyon körültekintően, használja az IKT eszközöket. (Pl. CD-lejátszó, számítógép, fényképezőgép)

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás (szokások)
- a spontán játékos tapasztalatszerzés
- a cselekvéses tanulás
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés
- a gyakorlati problémamegoldás

Mindig a megfelelő munkaformát kell kiválasztanunk:

- egyéni tevékenységek
- egyénre szabott tevékenységek
- csoportos munkaforma
- frontális munkaforma
- mikro csoportos munkaforma
- közös tevékenység
- páros munkaforma

Tehát a tanulás, mindig cselekvő tevékenység, amelyben kiemelt szerepe van a rendszerezésnek.

A tanulás irányítása során, mindig személyre szabott, pozitív értékeléssel segítjük a gyermek személyiségének kibontakozását.

VI. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére hat-hét éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben az óvodásból iskolássá érik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek a sikeres iskolai munkához.

A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. (Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.)

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni; minden szófajt használ; különböző mondszerkezeteket, mondatfajtákat alkot; tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek); végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét,
- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival, amennyiben az iskolai légkör ezt lehetővé teszi. A szociálisan érett gyermek

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A három éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt, az óvodai nevelési folyamat célja, feladata változatlanul az egész gyermeki személyiség harmonikus testi, lelki és szociális fejlődésének elősegítése.

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

A kiemelt figyelmet igénylő iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

Legitimációs záradék

A Zalacsányi Csány László Óvoda, (Zalacsány, Dózsa Gy. út 2.) Pedagógiai programját a 2011. évi CXCV. Törvény a Nemzeti Köznevelésről, 363/2012 (XII.17.) Kormány rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról alapján készítette el.

1. Elfogadták:

óvodapedagógusok:

Jagicza Attiláné.....

Pénzes Györgyi.....

adatus néni

Németh Józsefné.....

Zalacsány, 2019-08-31

2. Véleményezte a Szülők Közössége:

.....

.....

Zalacsány, 2019-08-31

3. Elfogadta számú határozatával

.....

Zalacsány, 2019-08-31

A legitimációs eljárás alátámasztását igazoló dokumentumok:

1. A nevelőtestület döntéséről készült jegyzőkönyv, melyszámú határozatával elfogadta a Pedagógiai programot, iktatószáma
2. A szülői szervezet véleményét bemutatóiktatószámú jegyzőkönyv
3. Fenntartói döntés a helyi nevelési program jóváhagyásáról.....számú határozat, kelte..... intézményi iktatószámon.

Zalacsány, 2019-08-31